

Barn med psykisk og fysisk funksjonsnedsettelse: Tilnærming til plagsomme og smertefulle tilstander i munnhulen

Anvor Søvde Rossow
tannlege
TAKO-senteret

TAKO-senteret

Nasjonalt kompetansesenter for oral helse ved
sjeldne medisinske tilstander (SMT)

Lovisenberg Diakonale Sykehus

Pionér i kompetanse og omsorg

TAKO-senteret

side 2

Lovisenberg Diakonale sykehus

Lovisenberg Diakonale Sykehus

Pionér i kompetanse og omsorg

TAKO-senteret

side 3

Sjelden medisinsk tilstand (SMT)

- I Norge definert som en medfødt tilstand som det er færre enn 100 kjente individer av på en million innbyggere
- Eller under 500 totalt i Norge

Lov om tannhelsetjenesten

§ 1-3. (Omfanget av Den offentlige tannhelsetjenesten)

Den offentlige tannhelsetjenesten skal organisere forebyggende tiltak for hele befolkningen. Den skal gi et regelmessig og oppsøkende tilbud til:

- a. Barn og ungdom fra fødsel til og med det året de fyller 18 år.
- b. Psykisk utviklingshemmede i og utenfor institusjon og hjemmesykepleie..
- c. Grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie.
- d. Ungdom som fyller 19 eller 20 år i behandlingsåret.
- e. Andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioritere.

Lov om tannhelsetjenesten

§ 1-3. (Omfanget av Den offentlige tannhelsetjenesten) forts

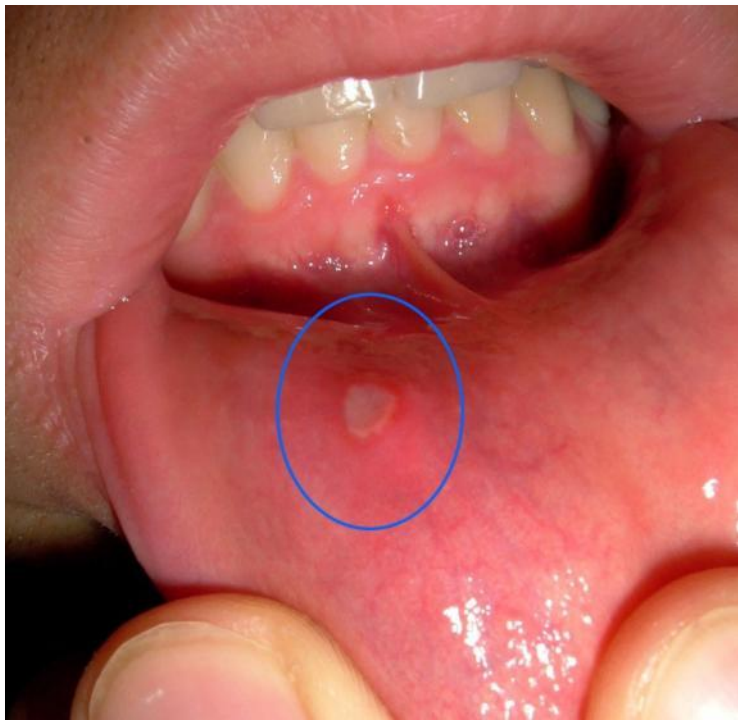
I tillegg til de prioriterte oppgaver kan Den offentlige tannhelsetjenesten yte tjenester til voksent betalende klientell etter fylkeskommunens bestemmelser.

Gruppene (a-e) er listet opp i prioritert rekkefølge. Hvis ressursene ikke er tilstrekkelige for tilbud til alle gruppene skal denne prioritering følges. Forebyggende tiltak prioriteres foran behandling.

After

Emaljemineraliseringsforstyrrelser

Erosjoner/syreskader

Tanntraumer

Forberedelse til besøk

Pasient:

- Hva skal jeg gjøre?
 - Målsetting med besøket
 - Struktur

Behandler:

- Innhenter om mulig informasjon i forkant
- Kommuniserer mine intensjoner
 - Holder meg til planen

Tann undersøkelse

Når du kommer til tannlegen for undersøkelse må du sitte i stolen. Når vi har tent lampe må du gape stort og vi må telle dine tenner.

Vi tar tannkrem og tannbørste og pusser dine tenner. Deretter titter vi med speil om det er rent nok.

Kommunikasjon

- Lukt
- Lyd
- Synsinntrykk
- Kroppsspråk
- Tonefall
- Ord og uttrykk
- Skrift
- Bilde
- Tegn

Begynne der det er trygt....

TAKO-senteret

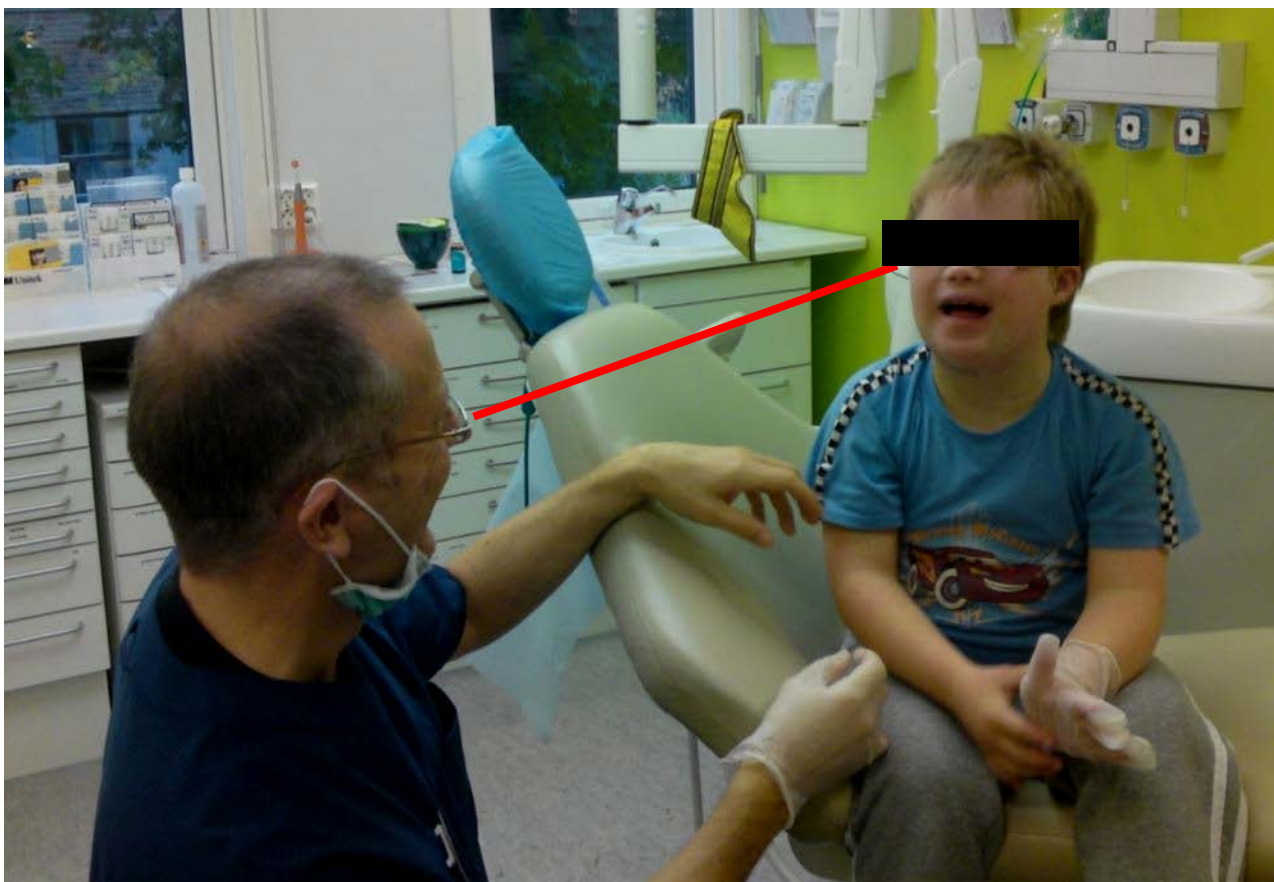
Lovisenberg Diakonale Sykehus

Pionér i kompetanse og omsorg

Fokus på pasient

Kroppsholdning – nivå

Kroppskontakt

Starte perifert - for å komme nære

Lytte til

Lytte på, føle & se signaler fra barn / foreldre.

✓ *Tilpass til omstendigheter – Fleksibel*

Lovisenberg Diakonale Sykehus

Pionér i kompetanse og omsorg

TAKO-senteret

Tegn på tannklinikken

se

tann

speil

www.tks2.no/tegntiltale

Lovisenberg Diakonale Sykehus

Pionér i kompetanse og omsorg

TAKO-senteret

side 20

Bildestøtte på tannklinikken

Munvård i Bild

Profylakse

Når du kommer til tannklinikken for å få profylakse starter du med å sitte i stolen. Etterpå skrur vi på lampen og ser på tennene hvor rene de er. Det er fint om du klarer å gape høyt.

Vi bruker din tannbørste eller den spesielle som vi har på klinikken.

Etterpå pesler vi fluordack på noen flater.

Opphav Jan Berdén

Lovisenberg Diakonale Sykehus

Pionér i kompetanse og omsorg

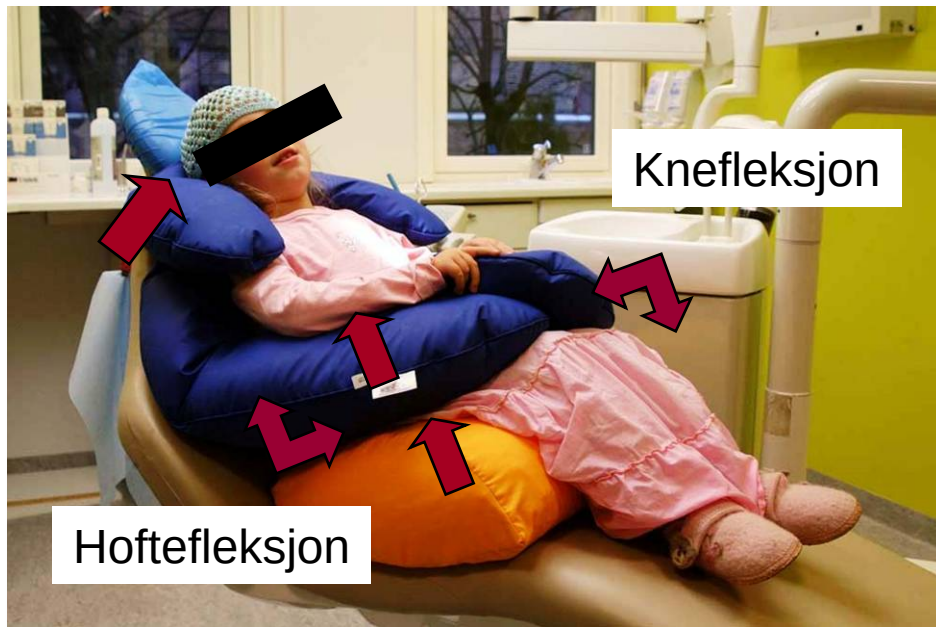
TAKO-senteret

side 21

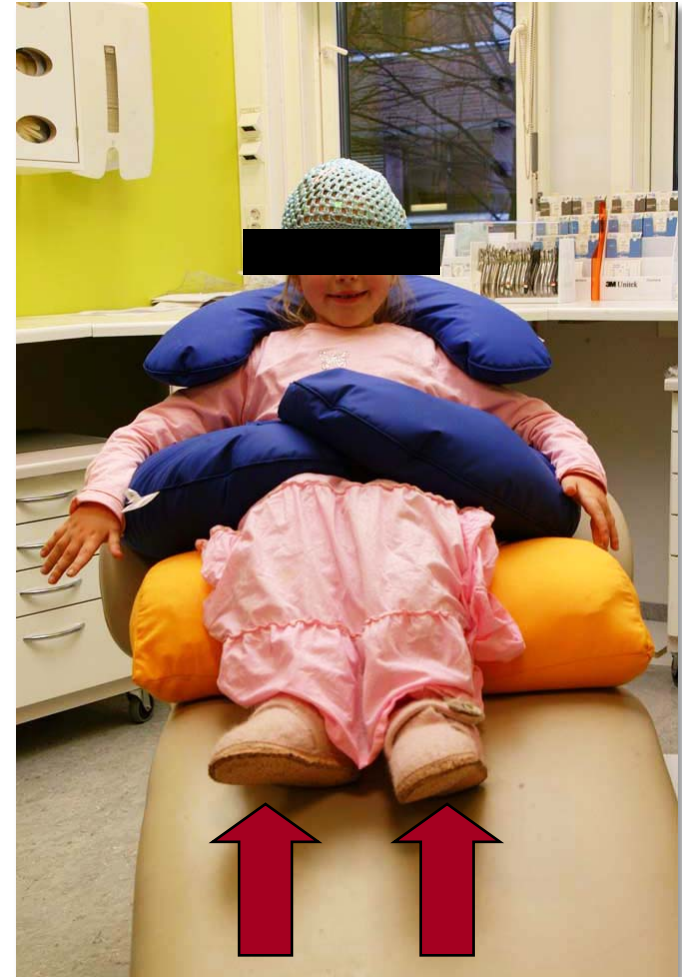

Sitte i tannlegestolen

Omsorg gir trygghet

Støtte for hode, arm og lår

"Sitte" i tannlegestolen

Fang til fang

Lovisenberg Diakonale Sykehus

Pionér i kompetanse og omsorg

TAKO-senteret

Smertelindring ved behandling

Smertelindring ved behandling

Alternativer ved undersøkelse/behandling

- Premedisinering
 - *Flunitrazepam* (ut av prod. 2012)
 - Diazepam*
- Sedasjon
 - *Midazolam*
- Lystgass
 - *Tannlegen må ha autorisasjon*

ASA-gruppe I & II i tannlegepraksis
Alltid i samarbeid med behandlende lege

Alternativer ved undersøkelse/behandling

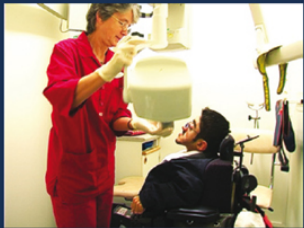
- Narkose
 - *Administreres av Den offentlige tannhelsetjenesten (Fylkeskommunen)*
 - *Oftest knyttet til et sykehus i hvert fylke*
 - *Er gjerne bemannet 1–2 dager i uken*
 - *Ventelister*
 - *Ingen akuttberedskap*

anvr@tako.no

Frysja, desember 2014

www.tako.no